U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě, složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Jana Vyklického a Mgr. Radovana Havelce, v právní věci žalobce: **Y. M.**, zastoupen Mgr. Janem Borošem, advokátem se sídlem Ostrava, Sokolská třída 936/21, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-179/LE-VL18-P15-2015, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 22. 6. 2016, č. j. 62 Az 4/2016 – 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobce advokátu Mgr. Janu Borošovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4114 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 2. 2016, č. j. OAM-179/LE-VL18-P15-2015. Tímto rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

V průběhu správního řízení bylo objasněno, že žalobce jako důvod své žádosti uvádí obavu ze současné bezpečnostní situace na Ukrajině a možného trestu odnětí svobody pro nenastoupení do armády. Žalobci byl v době jeho nepřítomnosti na Ukrajině doručován povolávací rozkaz, který převzala „*jedna žena*“, takže nevěděl, zda mu byl řádně doručen a zda mu proto hrozí trest odnětí svobody. Žalobce dále uváděl, že je ruské

národnosti a není si jistý, zdali by ukrajinské orgány respektovaly zásadu rovného zacházení u občana ruské národnosti, který nenastoupil do armády a zažádal o azyl v ČR. Rovněž zdůraznil, že chce v ČR zůstat se svými rodiči a na Ukrajině nikoho nemá. Žalovaný takové důvody pro udělení kterékoli z forem mezinárodní ochrany žalobci neuznal. Neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12a a § 12b zákona o azylu, stejně jako podle § 13 téhož zákona, neboť žádnému z rodinných příslušníků žalobce nebyl v ČR udělen azyl. S přihlédnutím k dospělosti žalobce a skutečnosti, že je právně způsobilý, práceschopný, svobodný a jeho zdravotní stav je dle jeho vlastního prohlášení dobrý, neshledal důvod ani pro udělení humanitárního azylu. Po zohlednění situace na Ukrajině rovněž žalovaná neshledala důvod pro udělení doplňkové ochrany.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu ke krajskému soudu. Ten v napadeném rozsudku připomněl, že důvody pro udělení azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce, přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46 (všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). V kontextu § 12a a § 12b zákona o azylu krajský soud zdůraznil, že ani sám žalobce netvrdil, že by Ukrajinu opustil ze strachu z pronásledování, ale za účelem návštěvy rodičů v ČR. V otázce výkonu vojenské služby odkázal na informaci ministerstva zahraničních věcí z října 2015, která uvádí, že podmínky výkonu služby jsou standardní a za nenastoupení do armády hrozí obdobný trest jako v jiných zemích. Samotné vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu pak není trestným činem. Žalobce přitom sám uvedl, že povolávací rozkaz osobně nepřevzal, a proto krajský soud neměl důvod se domnívat, že žalobci hrozí jakýkoli trest. Připomněl judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně otázce nenastoupení vojenské služby věnoval (rozsudky ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003 – 81, a ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49) a uvedl, že odmítání nástupu k výkonu základní služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a to zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.

Krajský soud přihlédl rovněž k tomu, že žalobce sám netvrdil, že by byl na Ukrajině stíhán pro svůj ruský původ, přičemž ani zprávy, které tvoří součást správního spisu, neobsahují žádnou zmínku o diskriminaci ruských občanů. Vzhledem k uvedenému, stejně jako k tvrzení žalobce, že jemu osobně nebyl povolávací rozkaz doručen, nevyhověl krajský soud jeho návrhům na doplnění dokazování, které se týkalo těchto skutečností. Krajský soud neshledal za naplněný ani žalobní důvod směřující proti neudělení doplňkové ochrany, neboť zopakoval, že nepřevzetí povolávacího rozkazu není trestným činem a žalobci tak nehrozí výkon trestu odnětí svobody.

V souvislosti s humanitárním azylem krajský soud připomněl, že důvody pro jeho udělení jsou velmi různorodé, uvedl příklady a dodal, že na udělení této formy mezinárodní ochrany není právní nárok a jde o věc správního uvážení. To podléhá soudnímu přezkumu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Krajský soud uzavřel, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a žalobu zamítl.

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní v zásadě zopakoval námitky uplatněné před krajským soudem. Rozsudku vytkl, že vychází z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když nebylo prokázáno, zda byl stěžovateli řádně doručen povolávací rozkaz a jak je v zemi původu zacházeno s občany menšinové ruské národnosti. Stěžovatel dále nesouhlasil s úvahami krajského soudu ohledně podmínek pro přiznání doplňkové ochrany v kontextu hodnocení (ne)převzetí povolávacího rozkazu. Zopakoval, že mu hrozí nebezpečí vážné újmy v podobě trestu odnětí svobody za nenastoupení do armády. Stejně tak opětovně zmínil obavy z nerespektování principu rovného zacházení pro svou ruskou národnost a skutečnost, že v ČR požádal o azyl. Krajskému soudu vytkl i to, že nesprávně zhodnotil, jak se správní orgán vypořádal s pojmem „*případ hodný zvláštního zřetele*“ ve smyslu důvodů pro udělení humanitárního azylu. Stěžovatel považoval tuto část rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelnou pro nesrozumitelnost. Rozhodnutí správního orgánu stěžovatel označil za diskriminační a příčící se zákazu libovůle. Navrhl proto zrušení rozsudku krajského soudu. Ve vztahu k institutu nepřijatelnosti (§ 104a soudního řádu správního ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se stěžovatel nijak nevyslovil.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že jeho rozhodnutí je dostatečně individualizované, přezkoumatelné a navrhl kasační stížnost zamítnout.

Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přezkoumat napadený rozsudek věcně, musel posoudit otázku přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 29, charakterizuje přesah vlastních zájmů stěžovatele jako natolik zásadní a intenzivní situace, v nichž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je totiž nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Podle téhož rozsudku mohou být důvodem přijatelnosti i případy závažného pochybení v právním posouzení hmotného či procesního práva.

Po posouzení věci však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek žádnými, natož hrubými vadami zásadního charakteru, které by měly obecný dopad a odůvodňovaly tak přijetí kasační stížnosti, netrpí. Skutkový stav věci byl řádně zjištěn a krajský soud z hlediska významu azylu vyšel z rozsudku zdejšího soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46. Ve svém rozsudku se pečlivě vypořádal se všemi uplatněnými námitkami. Respektoval přitom rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003 – 81, kde zdejší soud uvedl, že nelze za hrozbu pronásledování považovat hrozbu trestního stíhání za trestný čin, pokud např. není důvodná obava, že toto trestní stíhání bude vedeno způsobem porušujícím lidská práva, či že bude vedeno za skutek, který ve skutečnosti trestným činem není. V této souvislosti Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku též připomněl, že nenastoupení vojenské

služby je trestným činem i v ČR. Krajský soud se neodchýlil ani od právního názoru vysloveného v rozsudku tohoto soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, z něhož plyne, že odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je ve státě původu povinná, nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím.

Z hlediska hodnocení zjištěného skutkového stavu, respektive podkladů pro napadené rozhodnutí, postupoval krajský soud v souladu s rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 – 54, a ze dne 28. 2. 2007, č. j. 4 Azs 146/2006 – 100, které se vyslovily k nedostatečnosti obecných tvrzení o obavách z pronásledování či nebezpečí, hrozících v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, respektive za situace, kdy ze zpráv o zemi původu nevyplývá, že menšina, jejímž je žadatel příslušníkem, je terčem diskriminace a pronásledování ze strany úřadů a policie.

Krajský soud respektoval závěry Nejvyššího správního soudu i ve vztahu k přiznání humanitárního azylu dle rozsudku ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, kde je uvedeno, že azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele, není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení. Postupoval též v souladu s rozsudky zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 130, a ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009 – 98. V nich Nejvyšší správní soud vyslovil, že „[p]*řestože je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka*“, respektive že „[s]*oud, který se vypořádává s* […] *argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá* […]. *Na druhou stranu podle ustálené judikatury nelze povinnost soudu řádně odůvodnit rozhodnutí chápat tak, že musí být na každý argument strany podrobně reagováno.*“

Samotný nesouhlas stěžovatele s posouzením věci krajským soudem tedy nezakládá přijatelnost kasační stížnosti, jestliže současně nelze krajskému soudu vytknout žádné, tím méně hrubé, pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud pak připomíná, že sám stěžovatel přijatelnost jím podané kasační stížnosti žádnými argumenty nepodpořil.

Za této situace Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto o nákladech řízení rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na jejich náhradu právo (§ 60 odst. 3 s. ř. s., § 120 s. ř. s.).

Ustanovený zástupce stěžovatele provedl ve věci jeden úkon právní služby, za nějž mu náleží odměna podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.

ve výši 3100 Kč. K tomuto úkonu se přiznává náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 cit. vyhl. ve výši 300 Kč. Zástupce stěžovatele prokázal, že je plátcem DPH, proto soud zvýšil náhradu nákladů řízení o DPH ve výši 21 %. Úhrnem tedy o částku 4114 Kč, která bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 25. srpna 2016

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu